

БОРАГАНСЬКИЙ Ільяс (22. 04. 1852, м. Бахчисарай, нині АР Крим — 1924) — кримськотатарський просвітник, видавець. Навч. у місц. мектебе, згодом у міському медресе, 1866–74 удосконалював знання в Стамбулі. Наприкінці 80-х рр. запрош. на посаду каліграфа в Міністерство іноз. справ Росії. 1893 отримав дозвіл мати друкарню, де видавав наук., реліг., юрид., наук.-сходознавчу, художню, популярну, переклад. літературу, що характеризує його як нац. просвітника

крим. татар і діяча культури ін. тюрко-мусульман. народів Росії. У друкарні Б. випущено книги з культури та історії Криму: «Ненкеджан ханым тюрбесі» («Мавзолей Ненкеджан-ханум», вид. О. Акчокракли), «Байки» І. Крилова (у перекл. кримськотатар. мовою О. Аччокракли), «Образцовые произведения османской литературы в извлечениях и отрывках» В. Смирнова, «Собрания стихотворений императора Бабура» (ч. 1), «Опыт краткой крымскотатарской грамматики» А. Самойловича, «Сіра шийка» Д. Маміна-Сибіряка (у перекл. кримськотатар. мовою Дж. Меїнова). 1898–1908 — лектор турец. мови у С.-Петербур. університеті. 1919 допомагав башкир. кін. дивізії створити свою г. «Салават». 1920 виїхав до м. Стерлітамак (нині Башкортостан) для організації книгодрукування. Подальша доля невідома.

Рекомендована література

1. Ільяс Мурза Бораганский // Терджиман (Перекладач). 1989, 27 сент.; V. Gankevič. Bahçesaraylı biz asilzadenin Sankt Peterburg'daki yaıınevi // Emel. 1997. № 222;
2. Ільяс Баба Бораганскийге юбилей (Ювілей Ільяса Бораганського) // Медений эснас... Сф., 1997;
3. Деятели крымскотатарской культуры. (1921–1944 г.): Биобиблиографический словарь / Гл. ред. и сост. Д. П. Урсу. Сф., 1999.

В. Ю. Ганкевич

Бібліографічний опис:

Бораганський Ільяс / В. Ю. Ганкевич // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37026>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).